

Hallands län

LÄNSSPECIFIKT DOKUMENT 2025 Brysselkontoret

Fokusområden av intresse

Det länsspecifika dokumentet tas fram varje år för att fokusera och synliggöra vilka prioriteringar och förväntningar som finns i Halland på brysselsamarbetet inom Småland Blekinge Halland South Sweden (SBHSS) och hur de förhåller sig till Hallands strategier och planer.

Under verksamhetsåret 2025 prioriteras följande områden ur ett europeiskt perspektiv:

- **Hälsa**
- **Grön omställning**
 - Klimat
 - Skog
 - Vatten
 - Energi
- **Smart specialisering**
 - Forskning och innovation för framtidens vård och hälsa
 - Forskning och innovation för hållbara samhällen (Livsmedel, Material och Mobilitet)
 - Forskning och innovation för intelligenta system
 - Digitalisering - Artificiell Intelligens
 - Digitalisering – cybersäkerhet
 - IoT (Internet of Things) – smarta elektroniksystem
- **Infrastruktur**
 - Transeuropeiska transportnätverket, TEN-T
 - Digital konnektivitet
 - Regional fysisk planering
- **Sammanhållningspolitik**

Regionala förutsättningar

Halland är en bra livsplats, där det ges möjligheter för människor att skapa livskvalitet och för näringslivet att utvecklas. Att många väljer att flytta hit eller besöka regionen som turister är kanske det tydligaste tecknet på att Halland uppskattas som en attraktiv livsplats. Halland har siktet inställt på att bli bästa livsplatsen, som i Regional utvecklingsstrategi beskrivs som en plats med likvärdiga och goda uppväxtvillkor, ett utvecklande arbetsliv i balans, en god och jämlik folkhälsa och ett åldrande med livskvalitet. Det liv som levs här ska bidra till att ge kommande generationer fortsatt möjlighet till ett gott liv.

För att uppnå detta mål finns Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021–2028, Hallands kulturstrategi och kulturplan 2021–2024 samt Hallands Hälso- och sjukvårdsstrategi 2017–2025 som övergripande styrande dokument.

Målet för Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021–2028 är hållbar tillväxt byggd på konkurrenskraft, grön omställning samt ett attraktivt och inkluderande samhälle. Målet för Hälso- och sjukvårdsstrategin är *En* hälso- och sjukvård för bättre hälsa. Alla insatser som görs inom ramen för brysselkontorets verksamhet ska vara väl förankrade och ha tydlig koppling till Hallands strategier.

Hälsoplattformen - gemensamt SBHSS-samarbete gällande nära vård

Regionerna i Småland, Blekinge och Halland delar många utmaningar kopplat till hälsa och sjukvård. Inte minst vad gäller utveckling av den nära vården, digitalisering och äldre frågor. Dessa utmaningar delas med flera andra europeiska regioner och det finns möjlighet att utveckla verksamheterna i Småland-Blekinge-Halland genom samlärande med andra. För att maximera nyttan av gemensamma resurser har det etablerats en gemensam plattform inom Småland Blekinge Halland South Sweden (SBHSS) för att på ett samordnat och mer effektivt sätt kunna nyttja den europeiska arenan. Plattformen bidrar även till ökat lärande medlemmarna emellan. Beslutet om att etablera plattformen fattade SBHSS styrgrupp den 4 oktober 2019, och man specificerade då att 2020 skulle vara testår. Plattformen har gått från uppbyggnadsfas till genomförandefas. Det erfarenhetsutbyte och lärande som inletts under 2021 har fortsatt med bland annat en gemensam lär-resa till Italien, vilket lett till ett fördjupat samarbete med Emilia-Romagna. Satsningen görs för att integrera hälsoplattformens aktiviteter i verksamheten och att omsätta inhämtad kunskap. Hälsoplattformen kommer även undersöka andra möjligheter för att dra nytta av samverkan inom hälsoplattformen.

Övergripande mål

Plattformens övergripande mål är att genom samarbete, lärande och nya perspektiv bidra till utveckling av regionernas nära vård.

Mål 2025

- Inhämta **lärande utifrån våra gemensamma utvecklingsområden** via utbyten tillsammans med varandra och med andra europeiska regionala aktörer
- Fortsätta sprida och **omsätta lärande från erfarenhetsutbyten** i den egna organisationen för att bidra till att utveckla den nära vården
- Initiera samarbeten på europeisk nivå med målet att ha gemensamt projekt

Planerade aktiviteter:

- Spridning av material/lärdomar från samarbetet med Emilia-Romagna
- Fortsätta det gemensamma arbetet inom HPF kopplat till hälsodata

Önskat stöd från Brysselkontoret:

- Administrativ samordning av samarbetet (sammankalla möten, dokumentation, stöd i genomförandet av aktiviteter och framtagandet av underlag mm.)
- Bidra med kunskap och perspektiv från Bryssel till plattformens arbete
- Identifiera relevanta möjligheter på den europeiska arenan

Kontaktpersoner i Hallands län

Magnus Clarin, verksamhetschef FoU, magnus.clarin@regionhalland.se

Jakob Alström, verksamhetschef Uppdrag och analys, jakob.alstrom@regionhalland.se

Grön omställning

Styrdokument:

- Hallands strategi för hållbart tillväxt; [Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021–2028 \(regionhalland.se\)](https://regionhalland.se)
- Regionalt skogsprogram för Halland; [Regionalt skogsprogram för Halland - Regionalt skogsprogram för Halland \(skogsprogramhalland.se\)](https://skogsprogramhalland.se)

Ökad cirkulation i resursflöden och minskad användning av ändliga resurser är en viktig utveckling för ett hållbart samhälle. Samhällsplanering måste möjliggöra en grön omställning inom bland annat resande och transporter, byggande, konsumtion, livsmedelsproduktion och energiförsörjning. Näringslivets roll i utvecklingen är central och nya marknadsmöjligheter kan skapa tillväxt och fler arbetstillfällen. En omställning för minskad klimatpåverkan och ökad resurseffektivitet driver på utveckling och ökad produktion av förnybar energi, förnybara och cirkulära material samt innovativa produkter, tjänster och affärsmodeller.

De gröna näringarna är viktiga för Halland. Dessa är centrala i bioekonomin, det vill säga den ekonomi som grundar sig på förnybara råvaror från jord, skog och vatten.

Klimat

Övergripande mål

Hallands klimatavtryck ska minska.

Att utveckla Halland utifrån minsta möjliga klimatpåverkan genererar nytta för både den halländska miljön och människors hälsa, vilket bidrar till ett attraktivt Halland. Klimat- och miljöfrågorna sträcker sig över alla administrativa gränser. Det är därför viktigt att samverkan sker internationellt, kommunalt, regionalt och lokalt i takt med att Halland och dess omland utvecklas.

Det finns en tydlig koppling mellan klimatpåverkan och klimatanpassning. Hur samhället behöver anpassas är direkt beroende av hur klimatet förändras, som i sin tur är beroende av hur mycket växthusgaser som släpps ut i atmosfären. Ett förändrat klimat behöver integreras i samhällsplaneringen där klimatanpassning är en viktig faktor.

För att nå EU:s uppsatta klimatmål krävs en expansion av förnybara energikällor, där vi förflyttar oss från det fossila. I Halland minskar utsläppen av klimatgaser, men inte i tillräckligt snabb takt. Transportsektorn står för den största mängden växthusgasutsläpp i Halland. I Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028 är ett av delmålen att Hallands klimatavtryck ska minska. För transporter har Halland samma mål som det nationella målet, att klimatgasutsläppen ska minska med minst 70 % mellan 2010 och 2030. För att klara målet behöver utsläppsminskningstakten ökas markant. Klimatgasutsläppen i Halland behöver minska med 9,7 % per år fram till 2030.

Energi och klimat är två områden som är sammankopplade och av central betydelse för samhällsutvecklingen. Redan i dag ser vi allvarliga konsekvenser av den globala uppvärmning som orsakats av mänsklig påverkan genom utsläpp av klimatgaser. En ändamålsenlig omställning av energisystemet bidrar till minskad klimatpåverkan samtidigt som den kan möjliggöra stärkt näringslivsutveckling och tryggare och mer robust energiförsörjning.

Skog

Övergripande mål:

Den halländska skogen ska bidra till jobb och hållbar tillväxt samt till utvecklingen av en växande bioekonomi, ökad innovationsgrad och förbättrad kompetensförsörjning för bättre konkurrenskraft samt synliggörande av betydelse av hållbart skogsbruk för SBHSS regioner och EU.

Halland har stora möjligheter att använda skogens resurser i den gröna omställningen eftersom skogsråvaran kan användas både som material samt ersätta fossila bränslen, men även för tillverkning av exempelvis kemikalier, fiberråvara och textilier. Hallands speciella förutsättningar med ett massivt privat småskaligt ägande gör att ett utvecklat användande av skogens resurser måste ske brett och i samverkan med många olika parter. Skogen ger oss också många andra ekosystemtjänster såsom rekreativsmöjligheter, koldioxidupptag och vattenreglering. Därför är samspelet mellan resursuttag och bevarande av miljöer och biologisk mångfald avgörande i framtiden. Med början 2019 har Region Halland fokuserat sitt arbete på skogens roll i klimatomställningen och deltagit i utarbetandet av ett halländskt skogsprogram. Hallands skogar har mycket god tillväxt och har stor potential för ett positivt klimatarbete. Företag som Derome, Stora Enso, Essity och Södra finns i Halland och arbetar samtliga forskning och utveckling av material från skogen, som byggmaterial, biobränslen och olika kompositmaterial. SLU har också en av sina försöksparker i Halland för ett långsiktigt forskningsarbete runt skoglig tillväxt. Inte minst i ett förändrat klimat med förändrade växtzoner blir denna långsiktiga forskning viktig för att kunna bibehålla och utveckla brukandet av den svenska skogen och då inte minst ur ett sydsvenskt perspektiv.

Ur det halländska perspektivet är inte minst mångbruket av skogen intressant och där skogen fungerar som bas för utvecklad besöksnäring och ett rikt varierat friluftsliv. I dagsläget pågår 2–3 projekt som arbetar med att utveckla vandringsleder, MTB och Cykling samt framtidens rastplatser. En utmaning i Halland är också att stora delar av skogsbruket sker i värde-trakter för värdefull natur. Det gör att nya skötselmetoder behöver tas fram som tar hänsyn till alla tre hållbarhetsdimensionerna. Samarbete och utbyte för att få en europeisk dimension på utvecklingsarbetet är därför högtintressant.

Vatten

Övergripande mål:

Hållbart resursutnyttjande.

Vatten av tillräcklig kvantitet och god kvalitet är en förutsättning för Hallands attraktivitet, god folkhälsa, livskraftigt jordbruk, hållbar tillväxt i näringslivet samt en biologiskt rik blågrön infrastruktur för rekreation och turism. Men det är också en livsnödvändig resurs som behöver tryggas för en hållbar samhällsutveckling. Forskningsstationen vid sjön Bolmen i Hylte kommun, med fokus på bland annat miljöövervakning, vattenvård och effekter av klimatförändringar på sjöekosystem, ger Halland möjligheter att ta del av och driva på utvecklingen inom detta område. Likaså har det identifierats ett dialogbehov om den framtida markanvändningen, främst mellan aktörer kopplade till skogssektorn och vattensektorn på grund av brunifiering som försämrar

vattenkvalitén (brunifiering innebär att ytvatten blir allt brunare då organiskt material utlakas och bryts ner till humus).

Halland är även ett av de större vattenkraftslänen och diskussioner pågår gällande vattenkraftens miljöpåverkan. Den nationella planen för omprövning av vattenkraft har satts på paus, men när arbetet återupptas skulle Halland kunna vara en del av att komma fram till lösningar på hur man skulle kunna kombinera det ökade energibehovet och samtidigt värna den biologiska mångfalden.

Klimatförändringarna gör att samhällsplanering behöver ta hänsyn till dess effekter inom områden så som klimatanpassning och hållbart resursutnyttjande. Vatten tar inte hänsyn till administrativa gränser och samverkan behövs såväl lokalt som internationellt. Samarbete och informationsutbyte för att få en europeisk dimension på hantering av vattenfrågor över lokala och regionala gränser är därför intressant.

Energi

Övergripande mål:

Hallands klimatavtryck ska minska.

Halland har mycket goda förutsättningar att bli en resurseffektiv och fossilfri region genom att satsa på produktion av förnybar el, förnybara bränslen, energieffektivisering samt ökad cirkularitet. I Halland värdesätts cirkularitet och systematisk energieffektivisering som kan minska utsläppen.

Nationellt sett är Halland en viktig elleverantör och har mycket goda förutsättningar för att fortsätta leverera förnybar el. För att säkerställa att hallänningen kan ta del av detta är det viktigt med fortsatt utveckling av elnätet i form av kapacitet, smarta elnät och mikroproducenter tillsammans med storskalig elproduktion.

I diskussionen om förnybar energi blir det allt större fokus på havsbaserad vindkraft. Det pågår projektutveckling för ett antal parker längst Hallandskust. För Region Halland är det därför högaktuellt att följa utvecklingen på området. Detta för att möjliggöra att bland annat det lokala näringslivet ska kunna dra nytta av utbyggnaden av vindkraft. Exempel på andra områden som är av intresse för Region Halland är vätgas, biogas, energilagring, batteriutveckling och hållbara transporter.

Påverkan och policy

I fokusområdet finns utrymme att bedriva europeiskt påverkansarbete inom flera områden, exempelvis inom skog, vatten och energi. Under kommande år vill Region Halland tillsammans med brysselkontoret och övriga medlemmar i Småland Blekinge Hallandsamarbetet undersöka vilka möjligheter som finns till ett än mer aktivt påverkansarbete med utgångspunkt från Hallands strategier.

Mål för 2024:

- Fortsatt etablering av SBHSS som konstruktiv dialogpartner för EU-kommissionen angående skogsrelaterade frågor.
- Etablering av samarbetsstrukturer på hemmaplan med potential för europeiska samarbeten inom innovation och utveckling kring cirkulära skogsbaserade värdekedjor.

- Ökad kunskap om hur det europeiska perspektivet inom klimat, vatten och energi påverkar och kan bidra i det regionala utvecklingsarbetet.
- Utnyttja EU-möjligheter till finansiering av utvecklingsprojekt samt utbildnings- och kompetenshöjande insatser.

Pågående och planerade aktiviteter

- EnergiNav – planerad samverkansplattform för energiplanering i Halland tillsammans med ett flertal aktörer i Halland.
- Effektprognos tillsammans med Regionsamverkan i Syd.
- ERUF förstudie ”Varför utnyttjas inte solen längs de halländska vägarna?” – om solceller inklusive batterilagring på logistiktak, hårdgjorda ytor m.m.
- Vattenkonferenser tillsammans med forskningsstation Bolmen (digitalt hösten 2024 och fysiskt våren 2025) om vatten, klimat och samverkan.
- Planerad medfinansiering av projektet ”Återvätning Plönninge 1:4” om återvätning av mossmark.

Önskat stöd från Brysselkontoret

- Bevakning av direktiv och europeisk utveckling inom områdena skog, vatten, klimat och energi, exempelvis genom fondinformation, partnersök och information om events.
- Bevaka och återge information om EU:s missions/uppdrag med koppling till vatten och klimat (”Uppdrag om att återställa våra hav och vatten till 2030” och ”Uppdrag om klimatanpassning”) i syfte att undersöka hur intresset och möjligheten ser ut att delta i Halland.
- Ta del av information och samtala om hur regionerna inom SBHSS hanterar utmaningar och möjligheter inom områdena klimat, energi och vatten
- Hjälpa med att identifiera relevanta nätverk att ingå/delta i inom energi, klimat och vatten
- Bevakning och kompetenshöjning i frågor som rör hållbar hantering av vattenfrågor över lokala/regionala gränser (med fördel utifrån avrinningsområdesperspektiv) inom EU.
- Hitta framgångsrika exempel på samverkan inom energiplanering i syfte att utveckla den planerade samverkansplattformen EnergiNav.
- Hitta framgångsrika exempel inom områdena solenergi, inklusive batterilagring, på logistiktak och hårdgjorda ytor kopplat till planerad förstudie.
- Fortsatt med policypåverkansarbete för ett hållbart trä- och skogsbruk genom arbete inom rapportörgruppen för skogsfrågor.
- Fortsatt följa ERIAFFs grupp ”European Forest Regions” och göra inspel där de sydsvenska skogarnas speciella förutsättningar exempelvis vad gäller sammansättning ägarstruktur etc. bevakas.

Kontaktpersoner i Hallands län

Staffan Johansson, Avdelningen för analys och samordning, staffan.c.johansson@regionhalland.se

Desireé Sögaard, Avdelningen för samhällsplanering, desiree.sogaard@regionhalland.se

Charlotta Lyding, Samhällsplaneringsavdelningen, charlotta.lyding@regionhalland.se

Sandra Sternad Fackel, Samhällsplaneringsavdelningen, sandra.sternad-fackel@regionhalland.se

Smart specialisering Halland

Styrdokument:

- Hallands strategi för hållbar tillväxt; [Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021–2028 \(regionhalland.se\)](https://regionhalland.se)
- Smart specialisering Halland; [Smart specialisering Halland \(regionhalland.se\)](https://regionhalland.se)
- Livsmedelsprogrammet; [Livsmedelsstrategi | Länsstyrelsen Halland \(lansstyrelsen.se\)](https://lansstyrelsen.se)
- Regionalt skogsprogram för Halland; [Regionalt skogsprogram för Halland - Regionalt skogsprogram för Halland \(skogsprogramhalland.se\)](https://skogsprogramhalland.se)

Halland har i Strategi för Hållbar Tillväxt pekat ut sex prioriteringar inom Smart Specialisering som grupperas i tre huvudområden och en möjliggörare. Områdena är:

- Forskning och Innovation för framtidens vård och hälsa
- Forskning och Innovation för Hållbara samhällen, som fokuserar på tre områden: Livsmedel, Material och Mobilitet
- Forskning och Innovation för Intelligent system
- Innovativ Affärsutveckling

Övergripande mål

Under det kommande året ska det halländska arbetet med smart specialisering vidareutvecklas och fokuseras. Målet är att stärka det regionala ledarskapet samt att etablera en gemensam syn på utvecklingsområden och mål.

Detta inkluderar bland annat att kartlägga förutsättningar, möjligheter och utmaningar inom de olika smart specialiseringsområden, mobilisera aktörerna i respektive ekosystem samt ta fram målbild och färdplan för respektive område.

Fokus 2025

Forskning och innovation för framtidens vård och hälsa

I Halland har området hälsoinnovation utvecklats under många år. På initiativ av näringslivet har en stark innovationsarena byggts upp där akademi, de halländska kommunerna, Region Halland, det privata näringslivet och civilsamhället möts och skapar innovationer tillsammans. Det finns därför en god grund till att vidareutveckla denna arena inom Smart specialisering.

Tillgång till hälsodata har möjliggjort nya tekniska lösningar, och drivit fram nya affärsmodeller och sätt att arbeta, så kallad informationsdriven vård. I Halland finns unik kompetens och förmåga att strukturera och tolka sådan data och använda den för såväl verksamhetsutveckling som forskning och innovation. Men det kommer också behöva utvecklas ny och befintlig kompetens inom detta område. Det behövs tydliga satsningar på att vidareutveckla det ekosystem av aktörer som krävs för att kunna dra nytta av den kunskap som redan upparbetats i regionen inom området informationsdriven vård. Det behövs insatser som mobiliserar befintliga företag i regionen och främjar nyföretagande, samt investeringar.

Med European Health Data Space (EHDS) kommer också nya krav men även möjligheter och här vill Halland vara med på olika sätt för att driva på utvecklingen av hälsodata-frågan i Sverige.

Forskning och innovation för hållbara samhällen

Halland behöver minska sitt klimatavtryck, och näringslivet har möjlighet att innovera och erbjuda nya lösningar som bidrar till mer hållbara lösningar för hallänningen, men även för hela mänskligheten. Innovationer för hållbara samhällen behöver systemlösningar där offentlig sektor och näringsliv samverkar med akademi och civilsamhälle. I Halland finns extra goda förutsättningar att utveckla hållbara samhällen inom tre områden – livsmedel, material och mobilitet.

Den halländska **livsmedelssektorn** är en av länets mest specialiserade branscher, vilket skapar goda tillväxtpöjligheter längs hela kedjan från råvaruproduktion till högförädlade livsmedel och tjänster. Goda möjligheter till samverkan och innovationsutveckling finns också med angränsande sektorer som upplevelse- och hälsosktorn. Ett livsmedelsprogram för livsmedelsbranschen i Halland har tagits fram, där dessa utmaningar är beskrivna. Halland har en lång tradition av livsmedelsproduktion inom både det blåa och det gröna området, samtidigt som marknaden kompletteras med nya innovativa företag, produktionsmetoder, produkter och tjänster.

För en hållbar framtid är det avgörande att framöver engagera fler stora livsmedelsproducenter i Halland i en grön och digital transformation av industrin.

Hållbara material är en viktig komponent för att bygga smarta samhällen. En av utmaningarna med den gröna omställningen är att utveckla innovativa och hållbara material med låg klimatpåverkan, för att på så sätt fasa ut fossilbaserade material. Det medför behov inom materialutveckling och förädling av förnybara råvaror från jord, skog och vatten och att samtliga materialslag införlivas i cirkulära flöden. I Halland finns en utvecklad skogs- och träindustri och flera industrier som producerar och förädlar material och kemiska produkter av olika slag. Dessutom finns det en industri som fokuserar på innovativ återvinning. Potentialen i att utveckla nya hållbara material är därmed mycket hög i Halland. Det behövs mötesplatser för tvärvetenskapligt lärande – som också kan fungera som en katalysator för samverkan – samt tillgång till akademi och forskning för att nå längre inom detta område.

Transporter av människor och gods står för stora koldioxidutsläpp, och **innovativ mobilitet** krävs för att minska utsläppen. Det kommer att krävas nyskapande teknik, förändrade vanor, policyutveckling och nya affärsmodeller för att möjliggöra en minskning. Mobilitet inkluderar allt ifrån cykling, kollektivtrafik och mobilitetstjänster, till självkörande elfordon för gods- och persontransporter. Ökad tillgång till data, i kombination med nya möjligheter att processa information, skapar nya förutsättningar för energieffektivisering och bättre resursutnyttjande. Innovativ mobilitet kan, oavsett livsplats, även öka tillgängligheten till arbete, kultur, studier och samhällsservice som är viktiga för en god livskvalitet.

Halland är en tillväxtregion där nya stadsdelar och industriområden kontinuerligt växer fram, samtidigt som det finns tillgång till vägnät, järnväg, sjövägar och flyg. Offentlig och privat sektor behöver ställa högre krav på innovativa lösningar inom mobilitet, agera testbäddar och piloter, samt samverka med akademi och forskning för att främja utvecklingen av hållbara gods- och persontransporter.

Forskning och innovation för intelligenta system

I Halland finns många innovativa företag i hela ledet såsom elektronikutveckling, mjukvaruutveckling, företag specialiserade på AI/Maskininläring, men också företag som använder sig av intelligenta system som en inbyggd del i sina produkter. Högskolan i Halmstad har

en lång tradition av forskning och utveckling inom området. Vid forskningsmiljön akademien för informationsteknologi (EIS) bedrivs forskning inom medvetna intelligenta system, smarta elektroniksystem, cyberfysiska system och digital tjänsteinnovation. Här finns också Elektronikcentrum i Halmstad (ECH) för att främja innovation, utbildning och forskning inom området elektronik. Utöver en samverkansarena för elektronikutveckling, har ECH även en EMC-testkammare där företag kan testa sina produkter för en effektivare produktutveckling.

Digitalisering - Artificiell Intelligens

Artificiell intelligens är en teknik där utveckling idag går extremt fort. En teknik som rätt applicerad kan ge bolag och samhällen helt nya möjligheter till att ta lösa framtida problem och skapa hållbar tillväxt. För att företag, framför allt inom kategorin små- och medelstora bolag, ska kunna omsätta den teknik som finns tillgänglig till värde för bolaget och för dess intressenter, krävs både en kompetenshöjning och en adderad förmåga att kunna omsätta teori till verklighet och på så sätt skapa implementerade lösningar.

Det är idag väldigt få bolag som lyckas med detta, även om nästa alla inser att möjligheterna med tekniken är enorma. Genom de insatser vi tidigare genomfört inom området människocentrerad AI kan vi se att det finns stora brister men även ett väldigt stort intresse och en nyfikenhet av att lära och förstå mer om hur de som bolag kan anamma och utveckla bolaget med hjälp av den kraftfulla tekniken. Det finns en risk i att bolag, utan tillräcklig kompetens, lägger utvecklingen i händerna på tekniker som inte alltid har ett holistiskt och människocentrerat perspektiv på framtagningen av nya applikationer, tjänster och produkter. För internt såväl som externt bruk.

Att arbeta med avancerad digitalisering, datadriven innovation och artificiell intelligens är därför centralt för att främja hållbar utveckling och tillväxt.

Digitalisering – cybersäkerhet

Digitalisering erbjuder stora möjligheter för företag att utveckla både verksamhet och produkter, men samtidigt skapar det utmaningar, i synnerhet för mindre företag som ofta saknar de resurser som finns i större bolag.

Genom aktuella insatser på området kan vi konstatera att många bolag i regionen upplever brister i sin förståelse och kompetens om cyberhot och andra digitala risker. Det skapar risker både för de enskilda företagen och för näringslivet i stort. Framför allt ur ett säkerhetsperspektiv och att företag blir sårbara för hot. Men även en sekundär risk att mindre digitalt mogna bolag ser riskerna för digitalisering som för stora, vilket skapar hinder för att arbeta datadrivet och på sikt leder till att företag hamnar efter i utvecklingen.

Att arbeta med digitalisering och säkerhet är därför centralt för att främja hållbar utveckling och tillväxt. I arbetet med att realisera Hallands strategin för smart specialisering har cybersäkerhet identifierats som ett prioriterat område och är en del av den handlingsplan som just nu arbetas fram.

IoT (Internet of Things) – smarta elektroniksystem

IoT är centralt i skapandet av en framtid där allt från vardagsföremål till avancerade industriella system är uppkopplade och intelligent styrda. För Halland innebär detta en stor möjlighet att stärka tillverkande industri genom att införa smarta fabriker och automatiserade processer som förbättrar både effektivitet och hållbarhet.

Identifierade områden med särskild potential är att utveckla och implementera IoT-lösningar inom kluster och i samverkansprojekt som läsbolag, tillverkande industri, energisektorn, hållbara städer och vård. Dessa sektorer representerar områden där IoT kan ha en direkt och kraftfull inverkan, från att öka säkerheten med smarta låssystem till att effektivisera energianvändning och förbättra patientomsorgen genom uppkopplade hälsovårdstjänster. Här finns även potential i att skapa framtida testbäddar och större innovationsprojekt genom att nyttja de infrastrukturprojekt som finns i regionen, exempelvis flygplats, Hallands Hamnar och stadsutveckling. Viktiga steg inkluderar att stärka partnerskap och samverkan mellan näringslivet, innovationsaktörer och Högskolan i Halmstad för att driva fram innovationer, samt att skapa nya nätverk och branschspecifika kluster som stödjer kunskapsöverföring och samverkan inom regionen. Genom dessa typer av insatser kan Halland inte bara höja sin industriella kapacitet utan också förbättra livskvaliteten för dess invånare.

Fortsatt ser vi att en stor potential med spetsen inom fordonsradar som Högskolan i Halmstad arbetat fram under de senaste åren. Här finns en stor fortsatt potential för fler deep tech bolag och viktiga samverkansprojekt med större nationella bolag.

Planerade aktiviteter

Halländska aktiviteter inom området smart specialisering som har mervärde och kan utvecklas genom att ha tillgång till en internationell arena.

- EDIH – Arbetet pågår för fullt inom EDIH Health Data Sweden med KTH som sammanhållande och där Högskolan i Halmstad genom Leap for Life och Region Halland ingår men där även Kalmars E-hälsoarena, Linnéuniversitetet och Blue Science Park i Karlskrona ingår inom Brysselkontorets geografi. Dessutom ingår bland andra Digital Well Arena i Karlstad, Rise, samt Livsmedicin i Umeå i konsortiet. Bolag från hela EU kan ta del av insatserna i projektet, men detta måste spridas kommunikation om.
- Inom livsmedelsområdet skapas just nu nya samverkansformer. För framtida internationella samarbete finns behov av en ökad kännedom om det halländska klustret genom ökad närvaro av brysselkontoret på regionala träffar.
- Under 2023 och 2024 har Region Halland i två omgångar fått beviljat nationella medel från Tillväxtverket för att växla upp samverkan och deltagande av halländska innovationsaktörer på den europeiska arenan. Ett verktyg har tagits fram för bättre orientering bland andra europeiska, regionala aktörer.

Aktuellt pågår en kartläggning av relevanta finansieringsinstrument på europeisk nivå samt krav och möjligheter kopplat till de.

Önskat stöd från Brysselkontoret

Halland ser stora möjligheter att vidareutveckla området i samarbete med Brysselkontoret, genom nya kontakter, kunskap och nätverk.

Halland önskar stöd från Brysselkontoret i genomförandet av planerade aktiviteter.

- Brysselkontoret ska involveras i regionala aktiviteter och nätverk
- På sikt inventera och identifiera nätverk och samarbetspartners som är aktuella för Halland inom områden hållbara material (skoglig bioekonomi), livsmedel samt innovativ mobilitet.

- Omvärldsbevaka och rapportera på utvecklingen av EDIH utifrån EU-perspektivet och då främst kopplat till Hälso-data-området för att Health Data Sweden ska få så bra internationell uppkoppling som möjligt, såväl med andra EDIH:ar och med SME-företag från hela EU.
- Omvärldsbevaka och rapportera på utvecklingen inom de blå-gröna näringar, innovativ mobilitet samt god styrning för smart specialisering.
- Identifiera andra möjligheter inom EU kopplat till Hälsoinnovation, Intelligent system (AI, Cybersäkerhet och IoT), Livsmedel med fokus på blå näringar samt den skogliga bioekonomin.

Kontaktpersoner i Hallands län

Valerie Scheib, Näringslivsavdelningen, valerie.scheib@regionhalland.se

Peter Uppman, Näringslivsavdelningen, peter.uppman@regionhalland.se

Ann-Charlotte Ericsson, Näringslivsavdelningen, ann-charlotte.ericsson@regionhalland.se

Boel Abelson Crossley, Näringslivsavdelningen, boel.abelson-Crossley@regionhalland.se

Infrastruktur

Transeuropeiska transportnätverket, TEN-T

Tillväxten i Sydvästsverige är mycket god. Vi kan konstatera att arbetstillfällen, befolkning och bostadsbyggande är koncentrerade till storstadsområdena och längs Väst kuststråket och där sker också den största ökningen. En grundläggande förutsättning för en fortsatt hållbar tillväxt är effektiva och hållbara rese- och transportmöjligheter.

Det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T) pekar ut det för Europa allra viktigaste nätet för person- och godstransporter. Brister i infrastrukturen i transportnätverket ska åtgärdas och kapaciteten öka. Till nätverket hör Väst kustbanan, E6, en sjömotorväg i Kattegatt samt hamnarna i Halmstad respektive Varberg. Den fortsatta utvecklingen av TEN-T-nätet är viktigt såväl för Halland och Sydvästsverige som för Europa.

STRING är ett gränsöverskridande samarbete mellan regioner och städer i Sverige, Norge, Danmark och Tyskland i syfte att stärka den regionala utvecklingen i hela korridoren från Hamburg till Oslo. Genom STRING-samarbetet finns förutsättningar att skapa hållbara transporter i ett längre sammanhållet stråk, som dessutom är gränsöverskridande. Detta sammanfaller till stor del med TEN-T.

Inom samarbetet Greater Copenhagen deltar Region Halland i arbetet med Trafikchartern och tillhörande aktiviteter. Trafikchartern pekar ut viktiga satsningar inom infrastrukturen och även kollektivtrafik, cykel och grön mobilitet, i syfte att skapa samhällsnyttiga gränsöverskridande transportsystem. Regionstyrelsens ordförande Mikaela Waltersson är talesperson för frågor inom infrastruktur, transporter och resor.

Digital konnektivitet

I takt med att hela samhället digitaliseras ökar behoven av att uppkopplingen alltid fungerar.

Genom att sätta användandet i fokus blir konnektiviteten i sig det viktiga, och sättet varpå konnektiviteten sker underordnat, dvs användaren/användandet vill ha en fungerande uppkoppling och bryr sig inte så mycket om på vilket sätt uppkopplingen sker. För att lyckas innebär det att det härifrån och framåt måste handla mer om vad samhället behöver än vad aktörerna vill.

Utifrån ett regionalt utvecklingsperspektiv ser Region Halland att utvecklingen av konnektiviteten fortsatt behöver drivas av marknaden, men med guidning av det offentliga utifrån samhälleliga behov och med fokus på tillförlitlighet och användarupplevelsen. Ur ett regionalt utvecklingsperspektiv ser vi ett stort behov av en ökad homogenisering, harmonisering och standardisering av infrastrukturens funktionalitet, kvalitet och stabilitet.

Regional fysisk planering

Sedan 2023 är Region Halland planorgan för regional fysisk planering. I Sverige är det enbart Halland, Skåne och Stockholm som har uppdraget att arbeta med regional fysisk planering enligt 7 kap. 1§ PBL. Det innebär att Region Halland ansvarar för regional fysisk planering i Halland och ska

utreda regionala frågor av betydelse för länets fysiska miljö. Arbetet innefattar att ta fram en regional fysisk plan som ska visa Hallands samlade vilja och ge förutsättningar för utvecklingen av de fysiska strukturerna som sträcker sig över kommun- och regiongränserna. Regional fysisk plan behöver omhänderta nationella- såväl som europeiska mål.

Utgångspunkten är varsam mark-och vattenanvändning i ett 2050-perspektiv. Det finns tre målområden som Region Halland har pekat ut som särskilt viktiga att arbeta med. Utformningen av områdena har skett utifrån kommunernas översiktsplaner, regionala mål och den regionala utvecklingsstrategins vision: Halland - bästa livsplatsen 2035, samverkansmöten samt nationella riktlinjer. Det handlar om infrastruktur (transporter, energi, digital konnektivitet), attraktiva och hållbara livsmiljöer (bebyggelseutveckling, gestaltad livsmiljö, mobilitet) och blågröna strukturer (kust, vattenförvaltning, grönstråk, jordbruk/skogsbruk).

Fokus

Det transeuropeiska transportnätverket, TEN-T. Digital konnektivitet avseende policyprocesser, intressebevakning och nätverksbyggande i påverkanssyfte.

Påverkan och policy

Via STRING-samarbetet bedriver Region Halland europeiskt påverkansarbete för en hållbar transportkorridor från Hamburg till Oslo. Arbetet utgår från STRINGs förankrade positioner och lobbyplan. Arbetet riktar främst in sig på TEN-T, men även andra relevanta policyärenden. Brysselkontoret bistår Region Halland genom att representera i STRINGs Brysselarbetsgrupp.

Avseende digital konnektivitet handlar det om påverkan på policys och lagstiftning både på EU och nationell nivå.

Arbetet med Regional fysisk plan identifierar ett behov av stöd i att identifiera och delta i relevanta nätverk och forum där Region Halland kan vara med och påverka och bidra till policyutveckling inom EU kopplat till regional fysisk planering, särskilt fokus på ESPON.

Brysselkontoret kan stödja Region Halland med att hitta och knyta strategiska partnerskap med andra regioner inom EU som delar liknande utmaningar och mål inom fysisk planering och hållbar utveckling. Även underlätta samarbete med regioner som har erfarenheter och best practices inom hantering av vattenresurser, klimatanpassningsåtgärder, hållbar kustutveckling och hållbar markanvändning som kan vara till nytta för Halland. Därutöver erbjuda stöd för att organisera möten, workshops och projekt med andra europeiska regioner inom ramen för regional planering.

Önskat stöd från Brysselkontoret

Bevakning av det fortsatta arbetet med TEN-T, samt utgöra ett stöd i genomförandet av de aktiviteter som beslutas inom ramen för STRING och Greater Copenhagen.

Gällande digital konnektivitet önskas stöd från Brysselkontoret genom att Halland tillförs kunskap och information om aktuella frågor inom området från Bryssel. Samt hjälp med bevakning av direktiv och lagstiftning, internationell utveckling, förutsättningarna för att använda finansiella instrument genom EU samt nätverksbyggande.

Utifrån arbetet med Regional fysisk plan finns en önskan att Brysselkontoret aktivt bevakar utvecklingen inom frågor som rör mark-och vattenanvändning på policynivå med fokus på att bevaka ESPON (European spatial planning observational network) och andra europeiska program som rör regional fysisk planering och hållbar utveckling. Detta inkluderar att ge aktuell information om nya projektmöjligheter, finansieringsmöjligheter och relevanta policyutvecklingar. Därutöver att bidra med insikter om hur andra europeiska regioner hanterar liknande utmaningar och möjligheter inom fysisk planering och anpassning till klimatförändringar.

Kontaktpersoner i Hallands län

Jan Törnell, Samhällsplanering, Region Halland
jan.tornell@regionhalland.se

Ellinore Swahn, Samhällsplanering, Region Halland
ellinore.swahn@regionhalland.se

Ann Mårtensson, Samhällsplanering, Region Halland
ann.martensson@regionhalland.se

Sammanhållningspolitik

Sammanhållningspolitiken och det regionala utvecklingskapitalet

EU:s regionalpolitik förverkligas till stor del genom Sammanhållningspolitiken och för svensk del – genom dess strukturfonder. Medlen utgör omkring 50% av det svenska regionala utvecklingskapitalet. Politiken är således en grundsten för vårt lagstadgade svenska regionala utvecklingsansvar och är en förutsättning för att regioner ska kunna bidra till de EU-gemensamma målen om smart hållbar inkluderande tillväxt utifrån varje regions särskilda förutsättningar och behov. Medlen har även en betydande uppväxlingseffekt när fonderna kombineras med andra regionala utvecklingsmedel och möjliggör konkreta utvecklingsinsatser på lokal och regional nivå som annars inte hade varit möjliga.

Europa står för flera parallella stora utmaningar och EU har därför fått fler nya ansvarsområden. Med en begränsad budget, tvingas EU till prioriteringar och EU:s regionalpolitik ses därför över från grunden. Åren fram till 2028 när en ny budget och programperiod träder i kraft blir betydelsefulla för frågan om framtida regionalt utvecklingskapital. Redan idag ser vi att utvecklingsmedel allokeras mot ändamål där regioner har en samordnande roll för att bygga innovationsekosystem.

SBHSS och deras ägare har de senaste åren varit aktiva för att driva diskussionen framåt kommer även kommande år engagera sig i den svenska och europeiska diskussionen om framtida sammanhållningspolitiken.

Övergripande mål:

Att långsiktig säkerställa fortsatt tillgång till regionalt utvecklingskapital för kapacitetsbyggande insatser för aktörer våra län.

Mål för 2025:

- Region Halland, SBHSS och SKR ska tillsammans ha en dialog med den svenska nationella nivån för att diskutera för sammanhållningspolitiken efter 2027 och eventuella konsekvenser för det regionala utvecklingsuppdraget
- Region Halland ska genom SBHSS, gärna i samarbete med andra europeiska regioner, ha deltagit i relevanta dialoger på den europeiska nivån för att säkerställa den regionala nivåns roll i EU:s omställning.
- Region Halland ska inom ramen för SBHSS-samarbetet att ha utforskat möjligheterna Sammanhållningspolitiken ger för att bygga effektivare innovationsekosystem genom att söka kompletterande internationella kompetenser till de egna styrkorna.

Önskat stöd från Brysselkontoret

- Tillsammans bedriva politiskt påverkansarbete och dialog både på nationell- och på EU-nivå kring framtida sammanhållningspolitik.

Kontaktpersoner i Hallands län

Lena Neinhardt, Avdelningen för analys och samordning, Region Halland

lena.neinhardt@regionhalland.se

Kontaktpersoner

Hallands län

Region Halland

Representanter i Kontaktpersonsgruppen

Lena Neinhardt (Regional Utveckling, Avdelningen för analys och samordning)

lana.neinhardt@regionhalland.se; +46 35 17 98 48